

PARLAMENT CIUTADÀ DE TERRASSA

Dissabte, 21 de gener de 2017

Punt: Presentació, debat i aprovació de les mocions presentades per la Taula de l'Aigua

Ponent: Taula de l'Aigua

Tipus de proposta : Moció

Codi: MO001

Estat: Aprovat

Títol: [PRINCIPIS EN LA GESTIÓ DE L'AIGUA PÚBLICA DE LA CIUTAT](#)

PREÀMBUL

Terrassa es troba en ple procés de redefinició del seu model de govern i gestió de l'aigua, un procés complex i conflictiu, en part sacsejat pels vents que bufen amb força en la direcció de la remunicipalització del servei, de la recuperació, no només del govern de l'aigua, que sempre ha estat pública, sinó també de la seva gestió. Vents d'arreu del món, de tota Europa, de l'Estat espanyol i, especialment, de Catalunya. Però, també obligats per la pròpia fi de la concessió després d'un llarguíssim període de 75 any, excessiu, inclús il·legal, a la llum de les lleis actuals, que ha arribat a fer-nos oblidar a la ciutadania, però sobre tot al món polític, que l'aigua és un bé comú, i que la responsabilitat del seu govern i de la seva gestió recau en les administracions públiques. Fins i tot, ha fet creure també, als actuals gestors, que la concessió era a perpetuïtat, o pitjor encara: que l'aigua era un bé privat, la qual cosa ha originat unes complicacions estranyes entre els responsables públics i els gestors privats, creant la idea, en l'imaginari col·lectiu, que això era "natural".

En aquest procés de recuperació de la gestió del servei, hem de recuperar també la cultura de l'aigua com a bé comú, i hem de començar per fixar quins són els valors, les normes, i els criteris que han de regir la nova etapa en la qual estem entrant, i que han d'impregnar i guiar tots els acords, els documents, els models, els instruments i les decisions que es prenguin.

Fa poc, es va fer a Terrassa una trobada amb representants vinguts de tot arreu, de ciutats que, en aquest procés de remunicipalització, algunes van per davant nostre, i altres per darrere. Va ser una trobada que va servir per intercanviar experiències, per repensar col·lectivament els models de gestió i buscar definicions conjuntes a la nova cultura de l'aigua.

Fruit d'aquesta deliberació, es va considerar com a criteri essencial l'aigua com un bé comú i com un dret essencial per a la vida, entenent que la gestió ha de ser pública, democràtica i no lucrativa, i que la innovació, la millora tecnològica i l'intercanvi de coneixement són claus per a la millora permanent del servei, com també el control ciutadà mitjançant la participació activa i la transparència.

La ciutadania de Terrassa té una responsabilitat compartida en l'ús de l'aigua, i aquesta s'ha d'entendre de manera democràtica i transparent, socialment justa i ambientalment sostenible. Un servei d'aigua potable i un sistema de sanejament d'alta qualitat són igualment importants, així com la protecció de la natura i els recursos naturals.

En aquest sentit, volem sotmetre a la vostra consideració el que considerem com a principis essencials per al bon govern i la gestió de l'aigua a la ciutat.

PROPOSTA

L'Aigua com a Dret Humà

Principi de dret d'accés

L'accés a l'aigua potable i al servei de sanejament bàsic és un dret humà fonamental i, com a tal, ha de d'estar garantit a tota la ciutadania, tal com va proclamar l'Assemblea General de les Nacions Unides al 2010, i com reconeix la Carta de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat . Cap persona ha de veure's privada de l'accés a l'aigua per motius econòmics, garantint un mínim vital.

Principi de preu just

En la fixació del preu del recurs, s'han de tenir en compte els principis d'igualtat, d'equitat, de capacitat econòmica i de justícia social i ambiental, afavorint l'estalvi en l'ús, a través d'una tarifa/taxa per blocs progressiva.

L'aigua com a servei públic

Principi de gestió pública

L'aigua és un bé comú i l'abastament d'aquesta és essencial per a la vida, el seu subministrament es troba entre les- Competències bàsiques atorgades a l'administració local. L'aigua no pot esdevenir una mercaderia ni un negoci, per la qual cosa, la seva gestió ha de ser pública i directa. La gestió del cicle integral de l'aigua s'ha de dur a terme en base als principis orientadors del dret públic.

Principi de qualitat de l'aigua

No és suficient que l'aigua sigui apta per al consum humà, s'ha de garantir un servei d'alta qualitat, suficient perquè s'estengui la cultura de l'ús de l'aigua de l'aixeta i no es justifiqui el seu consum envasat.

Principi de nova cultura de l'aigua

La cultura de l'aigua, en la seva dimensió social, política i tècnica, és essencial per a una gestió sostenible i un ús responsable, i es construeix a través de la informació, el coneixement, els valors, les actituds i els compromisos, en relació a la gestió i ús d'aquest recurs. I, per tant, ha de formar part de les preocupacions, les estratègies i els plans d'actuació.

Principi de treball en xarxa

La gestió del servei ha de millorar de manera permanent, i ha de saber integrar tota la intel·ligència col·lectiva que es pot desenvolupar, amb el suport de les noves tecnologies de la informació i el coneixement, a través de xarxes de col·laboració local, entre les persones, actors i agents de la ciutat que poden contribuir a aquesta millora, participant activament i

impulsant la creació de xarxes de transferència de coneixement i bones pràctiques, entre ciutats, universitats, agents socials, etc., que comparteixin el camí, cap als principis aquí anomenats.

L'aigua amb control ciutadà

Principi de participació ciutadana

La gestió del servei, la sanció de les memòries i els pressupostos, la definició de la política, els objectius, les línies estratègiques i els plans d'acció s'han d'elaborar i acordar mitjançant la participació i el consens social, a través de mecanismes i espais de participació ciutadana. La transició cap a una nova cultura de l'aigua requereix de capacitat d'innovació i de voluntat política per fer possible una participació efectiva d'una ciutadania a la que se li ha d'oferir les eines possibles per a la seva capacitat, com es recull en el proper principi.

Principi de transparència

S'ha de garantir l'accés a tota la informació bàsica sobre la gestió de l'aigua a la ciutat i la correcta comunicació i difusió de la informació. Caldrà publicar els acords i resolucions municipals i, en el seu cas, de l'òrgan gestor i el Consell Ciutadà, relacionats amb el servei. A més, caldrà: Establir una bateria d'indicadors significatius i comprensibles, relacionats amb tot el cicle de l'aigua, que permetin avaluar la situació i l'evolució del servei. Elaborar materials informatius sobre tots els aspectes relacionats amb la gestió del servei i el cicle de l'aigua a la ciutat. Facilitar l'organització de la informació, les vies d'accés i consulta, el tractament, la comprensió i, en el seu cas, la formació, per tal de fer efectius els processos de participació i control social del servei.

Principi de fiscalització i auditoria externa

La tasca de govern de l'aigua s'expressa, entre d'altres, en les activitats de fiscalització. Els ajuntaments han d'incloure els ingressos i les despeses de la gestió del cicle de l'aigua als pressupostos municipals.

Un altre instrument bàsic en aquest procés d'avaluació es l'auditoria externa com a garantia d'imparcialitat i realitzada per agents independents del gestor del servei.

L'aigua amb sostenibilitat

Principi de sostenibilitat del cicle integral de l'aigua

La sostenibilitat implica quatre qüestions. Primer, garantir i millorar la preservació de l'aigua com a bé natural per què en puguin fer ús tant els humans com els ecosistemes. Segon, minimitzar i optimitzar l'ús dels recursos hídrics, entre altres, evitant i reduint la seva contaminació, reutilitzant les aigües (depurades, pluvials, etc.), evitant pèrdues i malbaratament, i optimitzant-ne el seu ús. Tercer, utilitzar les millors tecnologies disponibles durant tot el cicle integral de l'aigua, és a dir, en la seva captació, potabilització, distribució, utilització i depuració. I finalment, tenint en compte l'escassetat d'aigua en el nostre clima i la futura disminució causada pels impactes del canvi climàtic en el cicle de l'aigua, planificar l'ús dels recursos hídrics des d'una perspectiva de la demanda i no de l'oferta.

Principi de sostenibilitat financera

D'acord amb la legislació vigent, la gestió del servei ha de garantir l'adequada aplicació dels principis d'estabilitat pressupostària, sostenibilitat financera o eficiència en l'ús dels recursos públics locals. S'ha de garantir la inspecció i fiscalització econòmica i financera que garanteixi la màxima eficàcia en la gestió i utilització dels recursos.

Principi de gestió sostenible, eficaç i eficient del servei

Més enllà de la sostenibilitat financera i econòmica, la gestió del servei ha de garantir també la sostenibilitat ambiental i social, avaluada mitjançant el diagnòstic de l'estat ecològic dels sistemes hídrics i ecosistemes associats i l'ús d'instruments d'anàlisi multicriteri, desenvolupats mitjançant el coneixement científic i la participació social. Ha de basar-se en un coneixement avançat sobre tots els aspectes del cicle de l'aigua i en l'ús de les millors pràctiques i tecnologies disponibles. I ha de saber integrar el coneixement científic, el coneixement tècnic, l'experiència, el treball i la participació social.

Principi de plena recuperació i internalització dels costos

En el tribut a pagar per l'aigua, es consideraran els costos de la gestió del servei, els costos ambientals generats per la sostenibilitat de tot el cicle d'utilització, i també pel manteniment i millora del bon estat de salut dels aqüífers i ecosistemes associats. No es poden externalitzar els costos del servei. Però, ha de considerar-se que els límits en la fixació i assignació dels costos ambientals i socials són difusos i que els serveis generats en tot el cicle de l'aigua no corresponen només a l'aigua.